İŞKUR

2019

ELAZIĞ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ELAZIĞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ELAZIĞ İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Oğuzhan KAK

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Elazığ İşgücü Piyasası Araştırması Raporunun ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Çetin Oktay KALDIRIM
Elazığ Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Elazığ'da ise bu kapsamda 541 işletme ziyaret edilmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Abdullah BALCI
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 38
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 43
SONUÇ 49
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 53

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 24
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 25
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 26
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 27
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 28
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 30
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 35
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 36
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 37
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 38
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 39
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 41
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 43
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 44
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 46
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 18
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 21
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 22
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 22
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 23
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 25
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 28
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 29
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 31
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 34
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 40
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 42
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 47
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 48

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Elazığ İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 441 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 24 bin 442 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 19 bin 496 çalışan erkeklerden, 4 bin 946 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Elazığ ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Hizmet ve Satış Elemanları ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Elazığ ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Elazığ ili açık iş oranı bakımından 0,3 puanlık farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,6 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Nitelik Gerektirmeyen meslekler grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 128 kişilik açık iş mevcuttur. Elazığ ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslekleridir. İl genelinde açık işlerin yüzde 38,9'u için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Satış Danışmanı / Uzmanı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Kasap mesleği takip etmektedir.

Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işverenlerin yüzde 16,1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Elazığ ilinde ülke genelinin altında olup yüzde 3'dür.

Elazığ ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam teşviki olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 73,3'ü, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 18,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 23,3'ü ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Elazığ ilinde Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe işverenlerin tamamı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Elazığ İli İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Elazığ işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Elazığ İşgücü Piyasası Araştırması Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Elazığ ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Elazığ ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

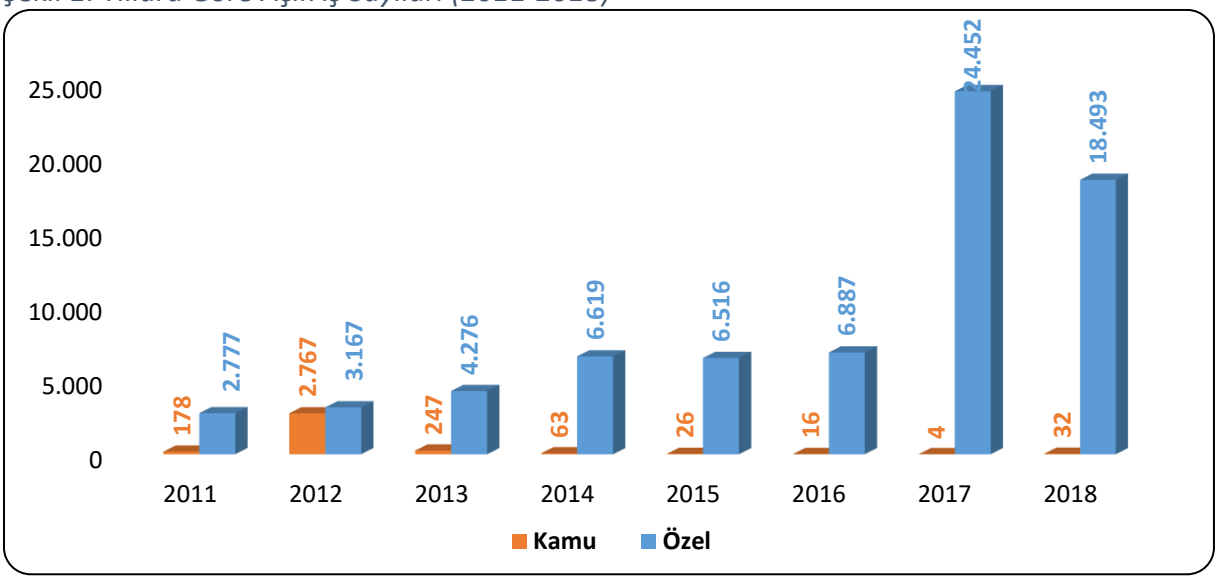

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 2 bin 955 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 18 bin 525 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2014 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık 2 katına çıkmıştır. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	6.136
Satış Danışmanı / Uzmanı	823
Beden İşçisi (İnşaat)	706
Erkek Giyim Modelisti	612
Temizlik Görevlisi (Hastane)	574
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	568
Garson (Servis Elemanı)	556
Beden İşçisi (Temizlik)	483
Kesimci (Konfeksiyon)	401
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	315

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 2018 yılında 18 bin 525 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 6 bin 136 açık iş ile Beden İşçisi(Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 33,1'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı /Uzmanı ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

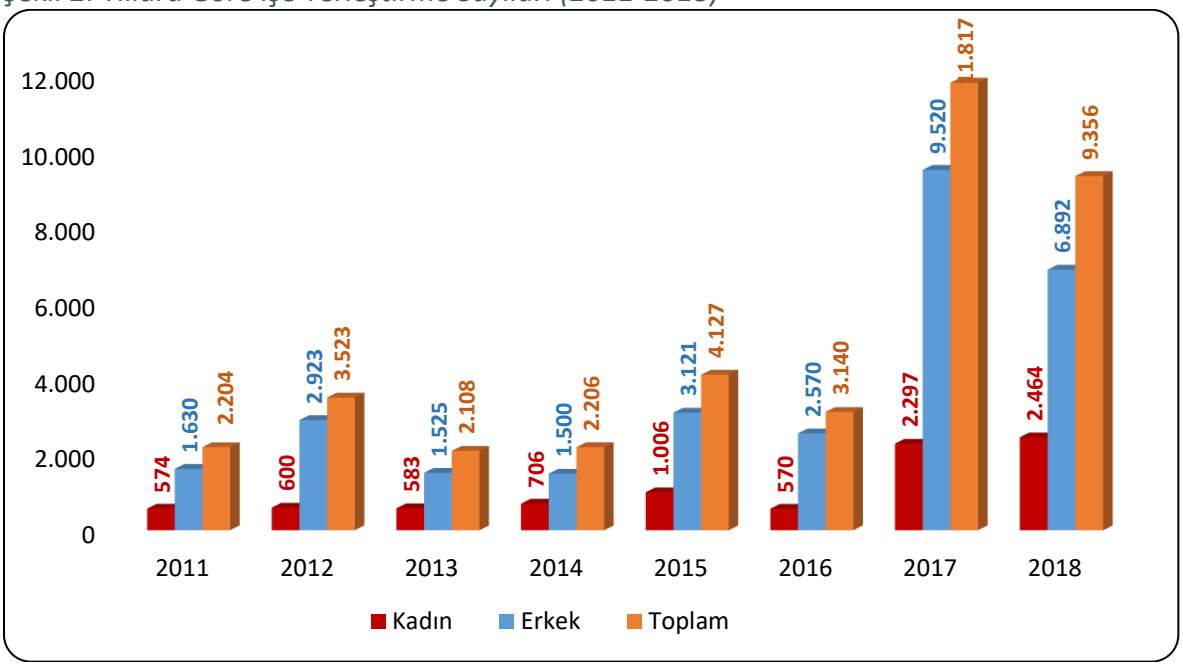

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 2 bin 204 olan Elazığ ilinde işe yerleştirilenlerin 1.630'u erkek, geri kalan 574 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 11 bin 817 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 26,3'ü kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 2 bin 464 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	3.449	550	3.999
Temizlik Görevlisi (Hastane)	422	132	554
Beden İşçisi (İnşaat)	499	2	501
Satış Danışmanı / Uzmanı	154	172	326
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	148	168	316
Hava Kanalı Montaj Ve İmalatçısı	247	0	247
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	82	148	230
Güvenlik Görevlisi	180	21	201
Elektrikçi (Genel)	181	2	183
Garson (Servis Elemanı)	86	80	166

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 3.999 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi(Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 42,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi (Hastane) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi(Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Beden İşçisi(Genel) ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

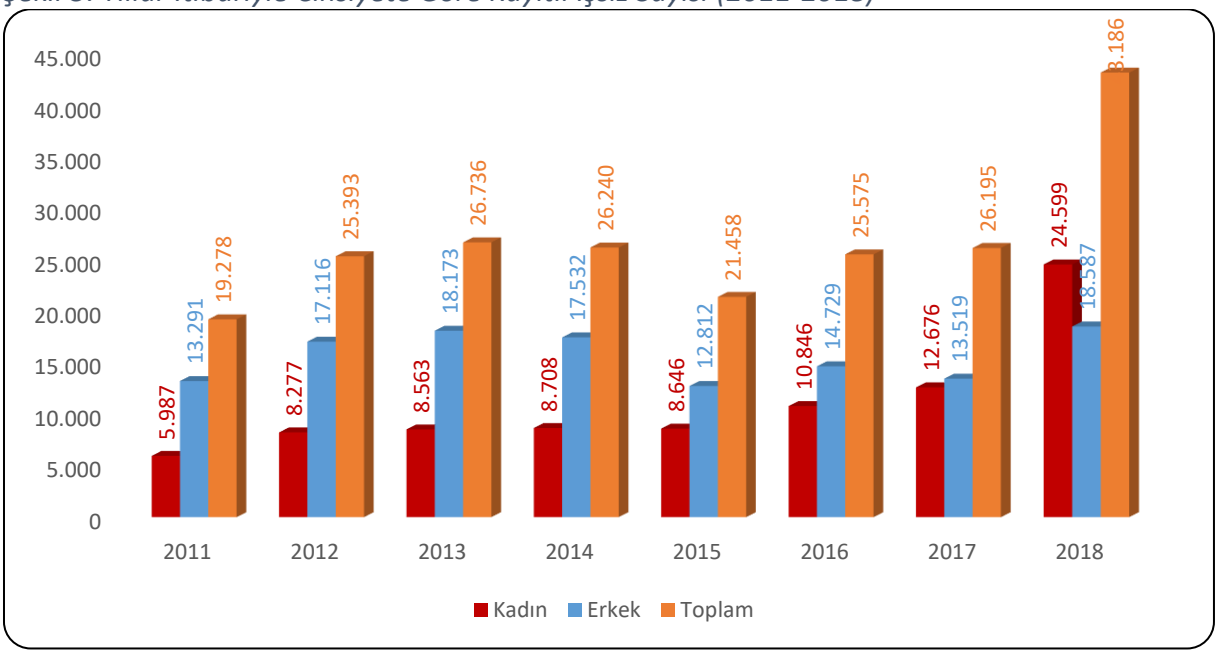

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Elazığ ilinde İŞKUR'a kayıtlı 19 bin 278 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 13 bin 291'i erkek, 5 bin 987'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 43 bin 186 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Elazığ'da 5 bin 987 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 24 bin 599'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Elazığ ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Elazığ ilinde Kuruma kayıtlı 14 bin 843 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Elazığ ilindeki toplam kayıtlı

işsiz sayısının %34,4'nü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi(Temizlik)) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik),Büro Memuru, gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Satış Danışmanı / Uzmanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	69	300	825	1.125
2012	35	375	457	832
2013	8	72	86	158
2014	7	23	93	116
2015	27	371	236	607
2016	22	335	177	512
2017	89	1.364	601	1.965
2018	86	1.831	388	2.219

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2014 yılına kadar azalma eğilimi gösterirken 2016 yılı sonrasında ise artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 86 mesleki eğitim kursuna 2 bin 219 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 388'i erkek, 1.831'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 82,5'inin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	Kadın Giyim Modelist Yardımcısı
Kesimci (Konfeksiyon)	Kesimci (Konfeksiyon)	Kesimci (Konfeksiyon)
Erkek Giyim Modelisti	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Erkek Giyim Modelisti
Konfeksiyon İşçisi	Biber Yetiştiricisi	Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı
Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Mermer İşlemeci	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Ceviz Yetiştiricisi	Çömlek Ve Porselen Tornacısı (Elle)/Çarkçı	Ceviz Yetiştiricisi
Yüzey Süslemecisi	Müşteri Temsilcisi	Yüzey Süslemecisi
Aşçı	Sığır Yetiştiricisi	Bakır İşleme Ve Süslemecisi
Bakır İşleme Ve Süslemecisi	Saça Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı	Aşçı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Kadın Giyim Modelist Yardımcısı, Kesimci (Konfeksiyon) ve Erkek Giyim Modelisti mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Kadın Giyim Modelist Yardımcısı, Kesimci (Konfeksiyon)ve Erkek Giyim Modelisti mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Kadın Giyim Modelist Yardımcısı, Kesimci (Konfeksiyon) ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Program	Kadın	Erkek	Toplam
2011	25	6	49	55
2012	55	52	93	145
2013	122	162	127	289
2014	191	207	158	365
2015	779	678	709	1.387
2016	812	610	884	1.494
2017	1.086	991	1.317	2.308
2018	912	1.375	1.324	2.699

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının

temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 912 program düzenlenmiş olup toplam 2 bin 699 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 50,9'u kadınlardan, yüzde 49,1'si ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Sekreter
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Sekreter	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Satış Elemanı (Perakende)
Satış Elemanı (Perakende)	Plastik Boru İmal İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Sekreter	Hemşire
Hemşire	Satış Elemanı (Perakende)	Konfeksiyon İşçisi
Diğer Sağlık Personeli	Güvenlik Görevlisi	Diğer Sağlık Personeli

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Elazığ ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Perakende Satış Elemanı (Gıda), Satış Danışmanı / Uzmanı ve Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleklerinde düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	12	111	180	291
2012	2	16	34	50
2013	4	45	47	92
2014	7	102	107	209
2015	11	118	193	311
2016	8	120	94	214
2017	30	304	416	720
2018	43	419	494	913

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 43 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 43 daha fazladır. Programa 2018 yılında 419'u kadın, 494'ü erkek olmak üzere toplam 913 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

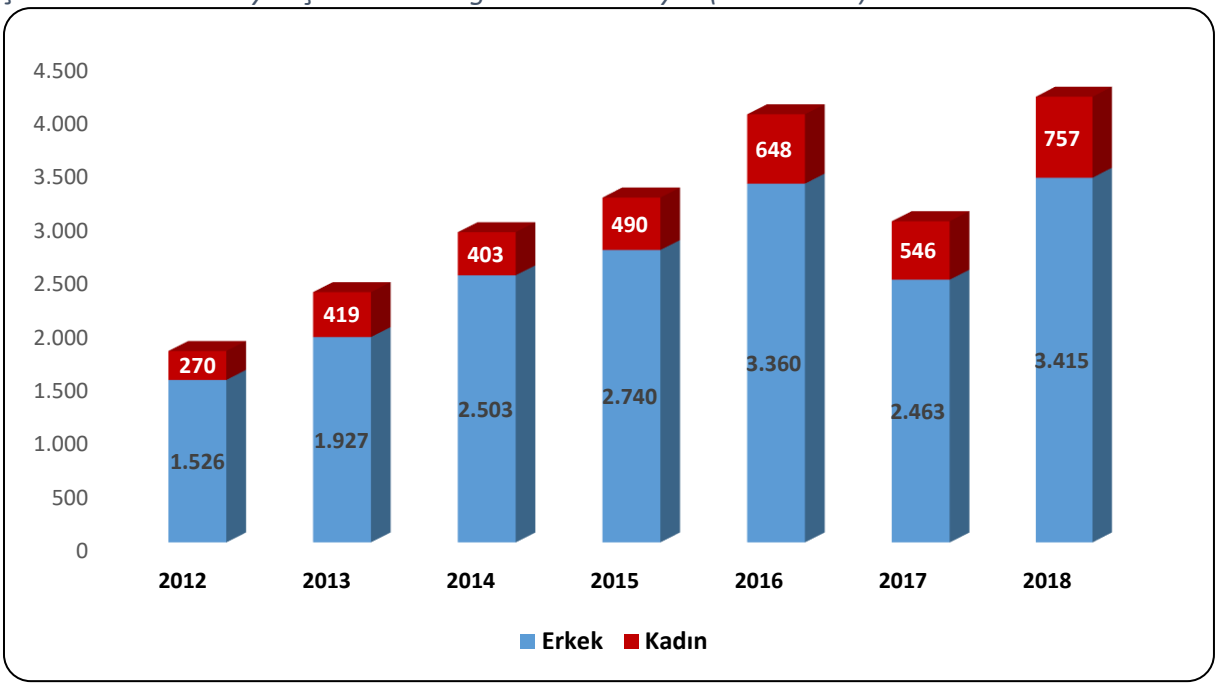

Kaynak: İŞKUR

Elazığ ilinde 2018 yılında yüzde 18,1'i kadın olmak üzere 4 bin 172 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 38,7 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Elazığ ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Elazığ ilinde 441 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 24 bin 442 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Elazığ ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Elazığ ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	93
İnşaat	93
Toptan ve perakende ticaret	82
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	39
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	27
Ulaştırma ve depolama	26
Madencilik ve taş ocakçılığı	17
Eğitim	15
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	13
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	12
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4
Bilgi ve iletişim	4
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**441**

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde İmalat,İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörlerinin önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Elazığ ilindeki çalışma kapsamına giren işletmeler içerisinde yüzde 21,2'lik oranlarla ilk sırayı İmalat ve İnşaat sektörü paylaşmıştır.Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 ve İnşaat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı ise yüzde 13,5 seviyesindedir. Bu durumda Elazığ ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında kalmışken, İnşaat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır. İmalat ve İnşaat sektöründen sonra en fazla sayıda

işletme Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve Perakende sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 19,1 iken Elazığ ilinde Toptan ve Perakende sektörünün payı yüzde 18,6 düzeyindedir. Elazığ ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası İmalat, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Elazığ ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

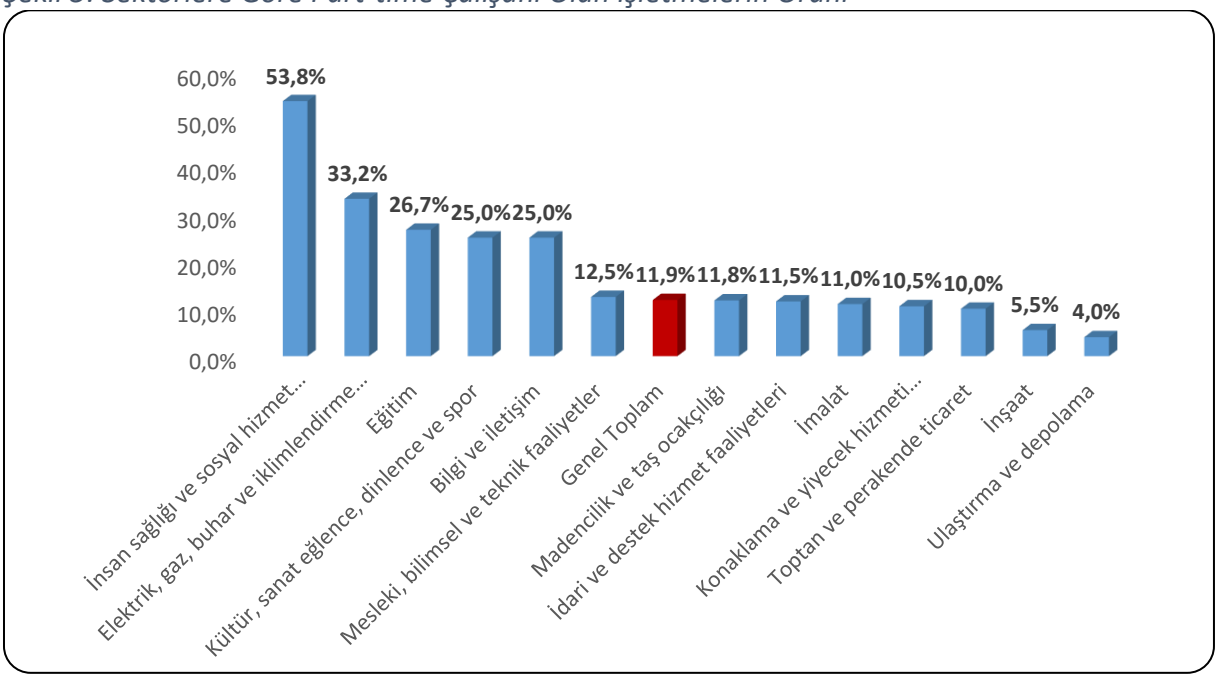

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 11,9 olarak gerçekleşmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 53,8'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Elektrik,gaz,buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 33,2'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 26,7 ile Eğitim sektörü yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

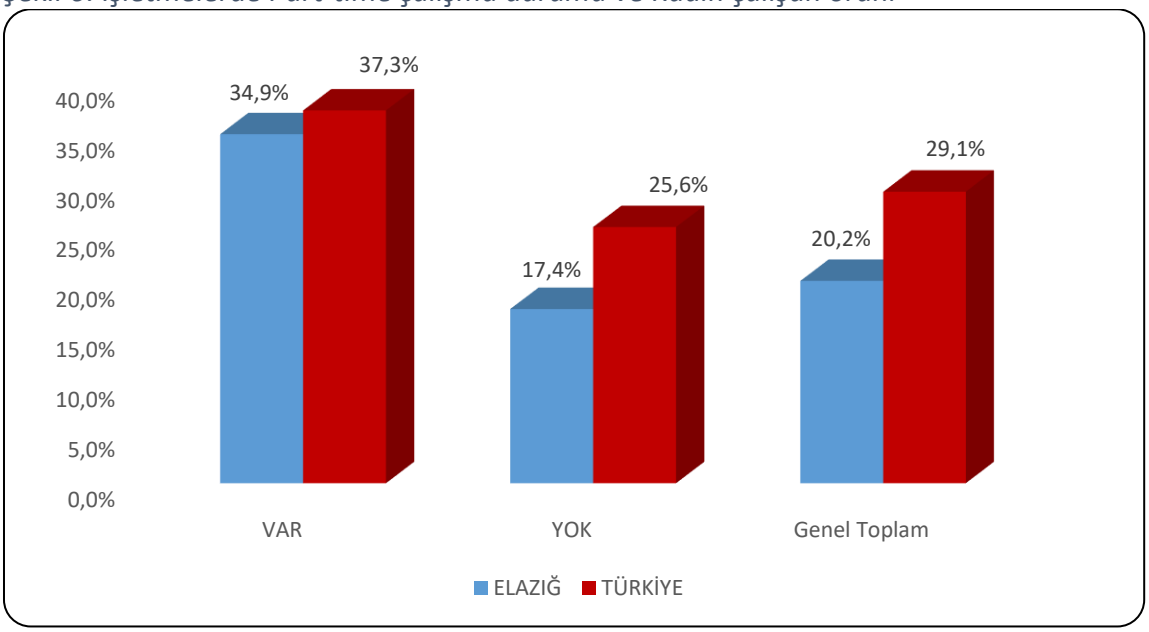

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Elazığ ilinde bu oran yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir. Elazığ ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 17,4 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 34,9 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Elazığ ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

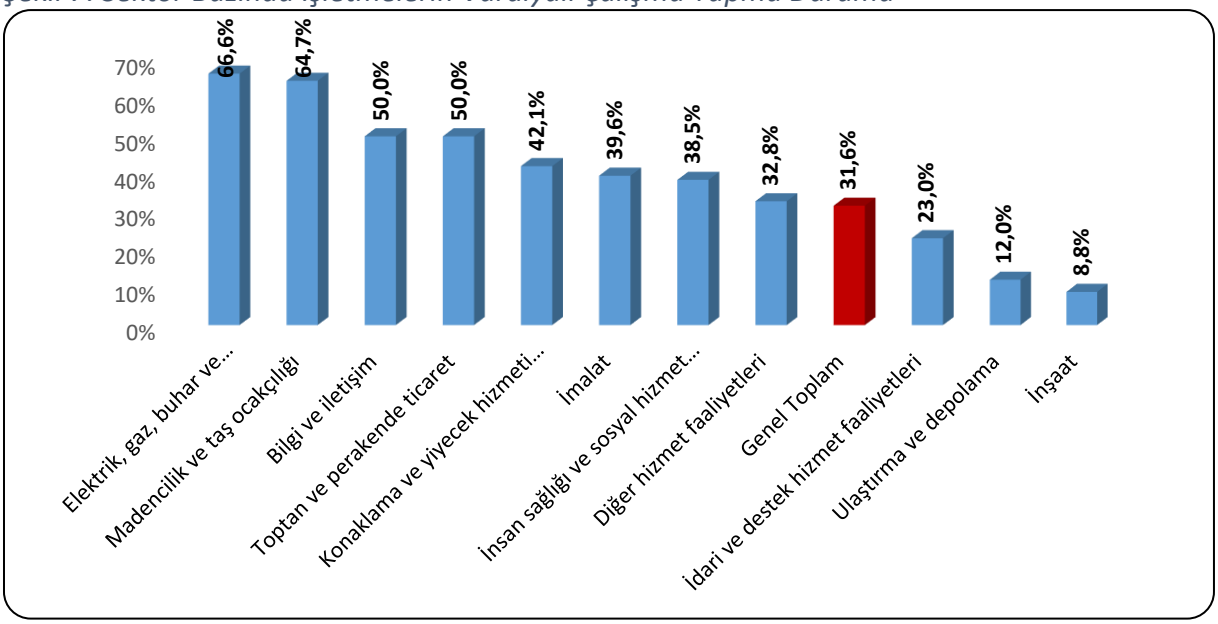

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde işletmelerin yüzde 31,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Elazığ ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Bilgi ve İletişim, Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin en az yarısında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 8,8 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

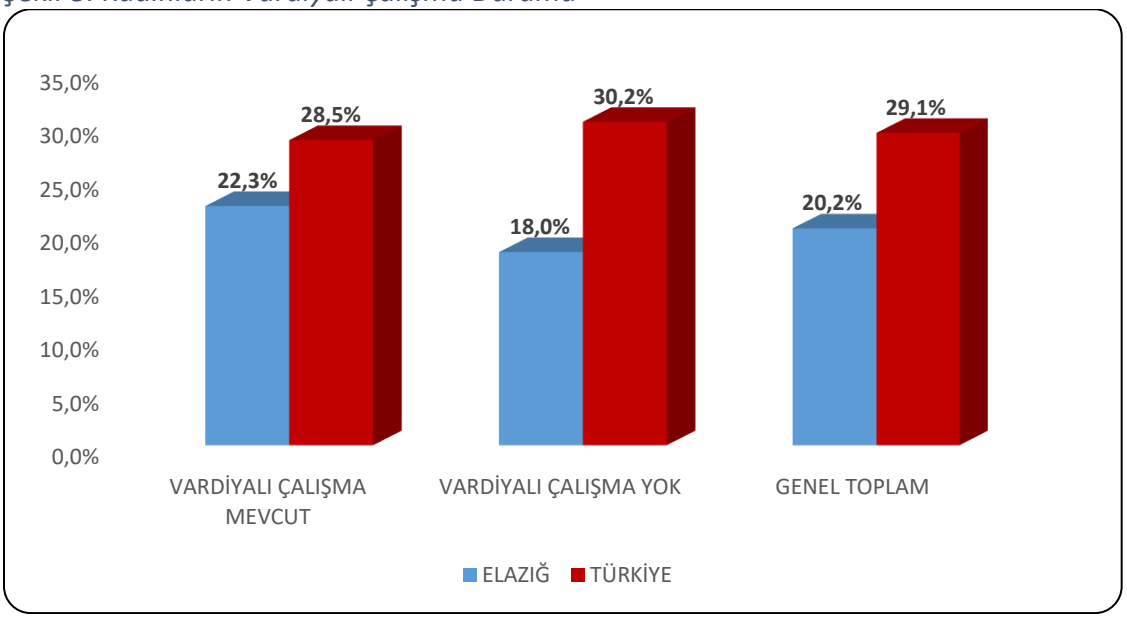

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Elazığ ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha düşüktür. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 22,3'ü kadın, yüzde 77,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 18'e düşmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 20,2'sinin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Elazığ ilinde tam ters yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

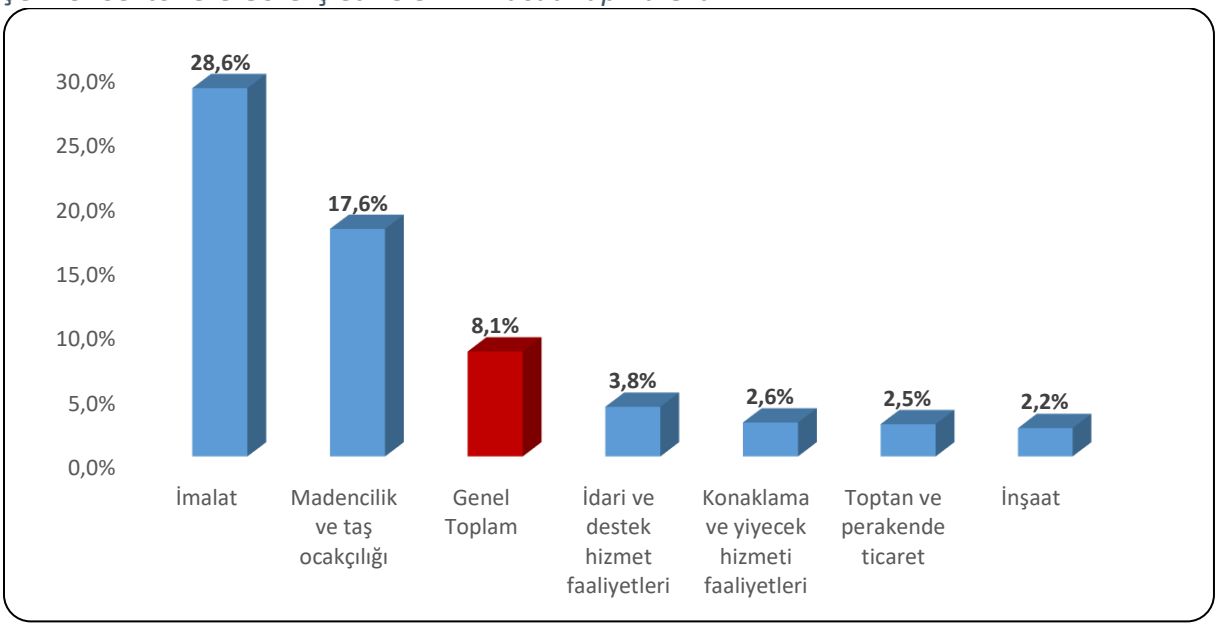

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilindeki işletmelerin yüzde 8,1'inde ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 28,6'sı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında tabloda yer alan diğer sektörler, ihracat yapan işletme oranı anlamında Elazığ ili ortalamasına göre daha düşük seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 21,2 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Elazığ ilinde işletmelerin yüzde 12,3'ü e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	**Oran**
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	86,5%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	6,6%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	4,0%
Finansman yetersizliği	2,9%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	2,4%

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise E-ticaretin güvensiz bir mecra olması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

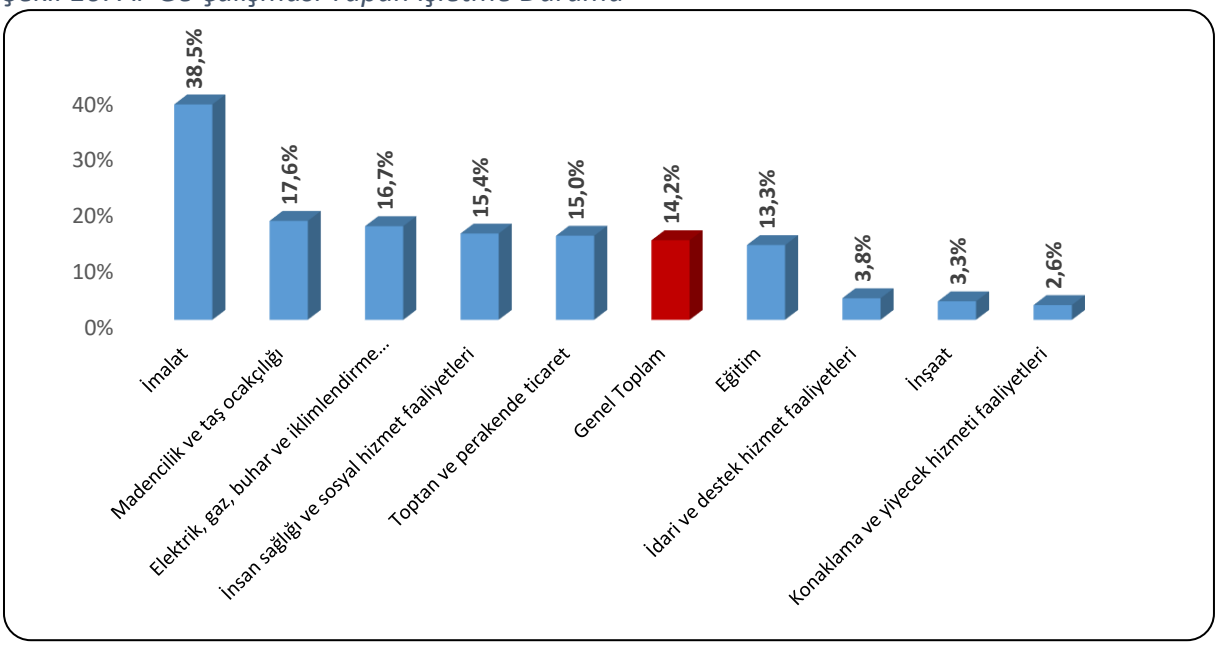

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde 18 sektörden 9 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sekötünde bulunan işletmelerin yüzde 38,5'i, Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işletmelerin ise yüzde 17,6'sı Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 16,7 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Elazığ ilinde en fazla işletmeyi İmalat sektörü ile beraber paylaşan İnşaat sekötürü olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 3,3 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

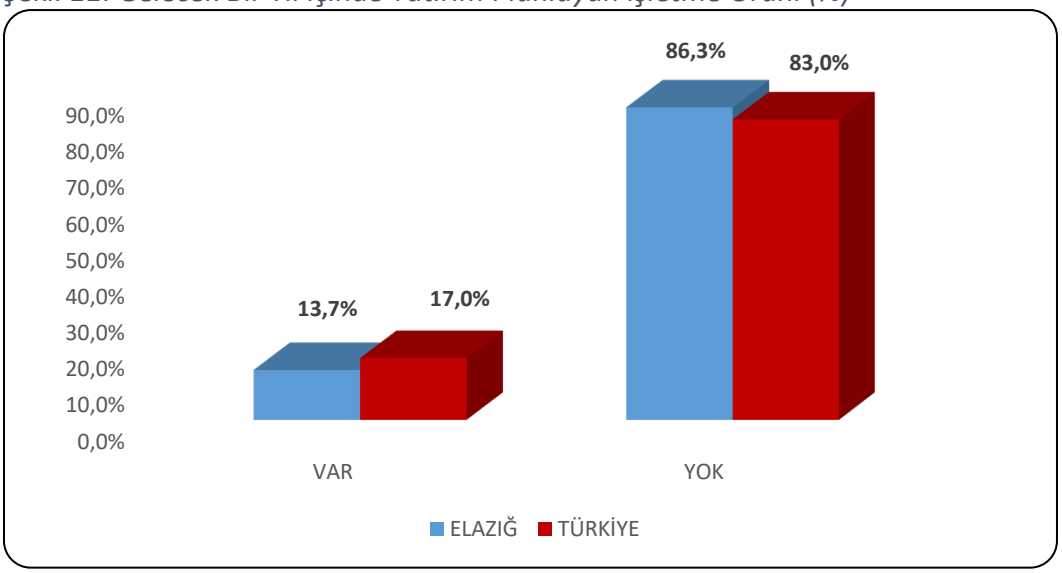

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 13,7'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

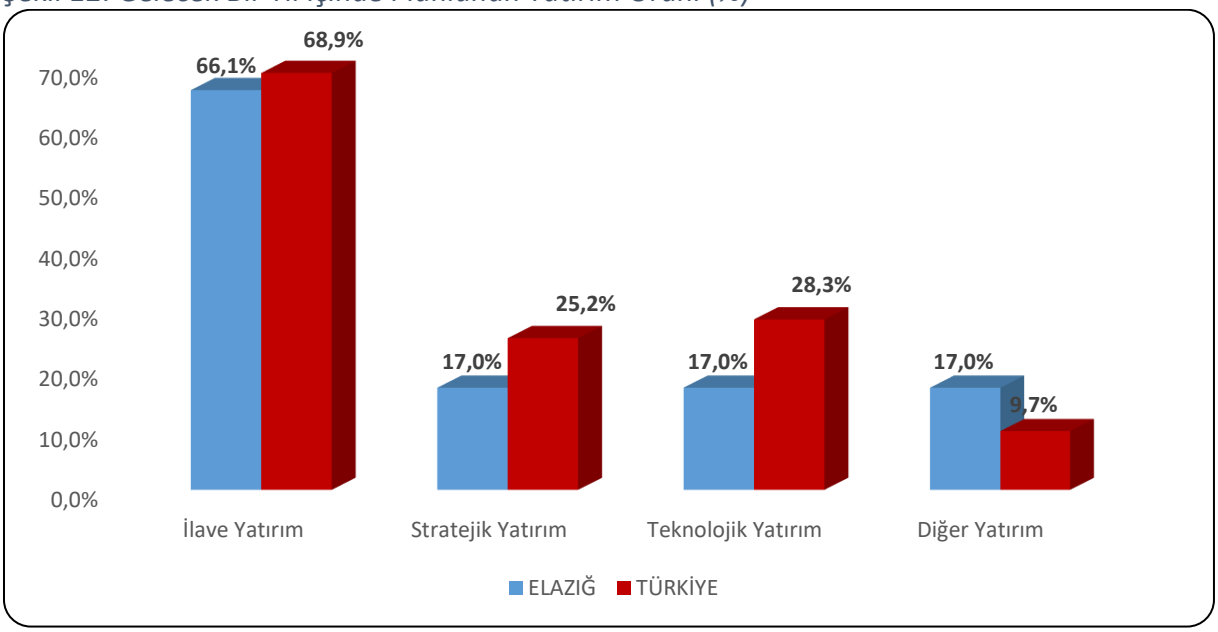

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Elazığ ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 66,1'i ilave yatırım, yüzde 17'si teknolojik yatırım, yüzde 17'si stratejik yatırım ve yüzde 17'si diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan

işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

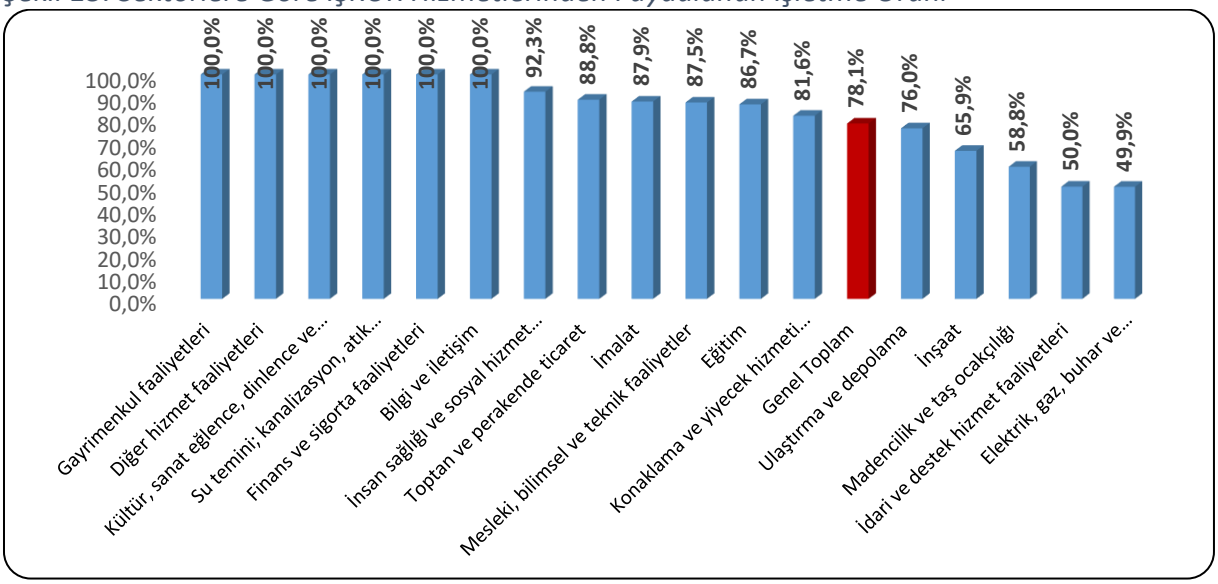

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Elazığ ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 78,1'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Elazığ ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Elazığ ilinde Gayrimenkul faaliyetleri, Diğer Hizmet faaliyetleri, Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, Finans ve sigorta faaliyetleri, Bilgi ve İletişim sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörlerinden olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 78,1'in üzerinde yüzde 87,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	1,3%	76,3%	58,8%	38,8%	2,5%	5,0%	38,8%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	84,5%	56,3%	40,8%	0,0%	0,0%	22,5%
İnşaat	0,0%	70,0%	41,7%	16,7%	0,0%	0,0%	21,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	83,9%	48,4%	32,3%	0,0%	0,0%	16,1%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	89,5%	47,3%	42,0%	0,0%	0,0%	26,3%
Eğitim	0,0%	84,6%	53,8%	76,9%	0,0%	0,0%	38,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	84,6%	38,3%	22,9%	0,0%	0,0%	15,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	83,3%	41,7%	75,0%	0,0%	8,3%	25,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	90,0%	60,0%	10,0%	0,0%	0,0%	30,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	85,7%	57,1%	85,7%	0,0%	0,0%	42,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	66,5%	49,8%	0,0%	0,0%	0,0%	50,2%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	50,0%	75,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	33,6%	66,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,3%**	**80,6%**	**51,5%**	**36,9%**	**0,6%**	**1,8%**	**28,0%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 51,5'i İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin yüzde 80,6'sı Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 36,9'u ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Elazığ ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektörlerden olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 58,8'i'si İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 76,3'ü Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 38,8'i'si ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu teşviklerden İmalat sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 38,8'i faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenecek Alan	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	73,3%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	64,2%
İşe Uygun Eleman Temini	40,7%
İşbaşı Eğitim Programı	27,7%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	7,0%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	3,3%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 73,3'ü yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşe uygun eleman temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

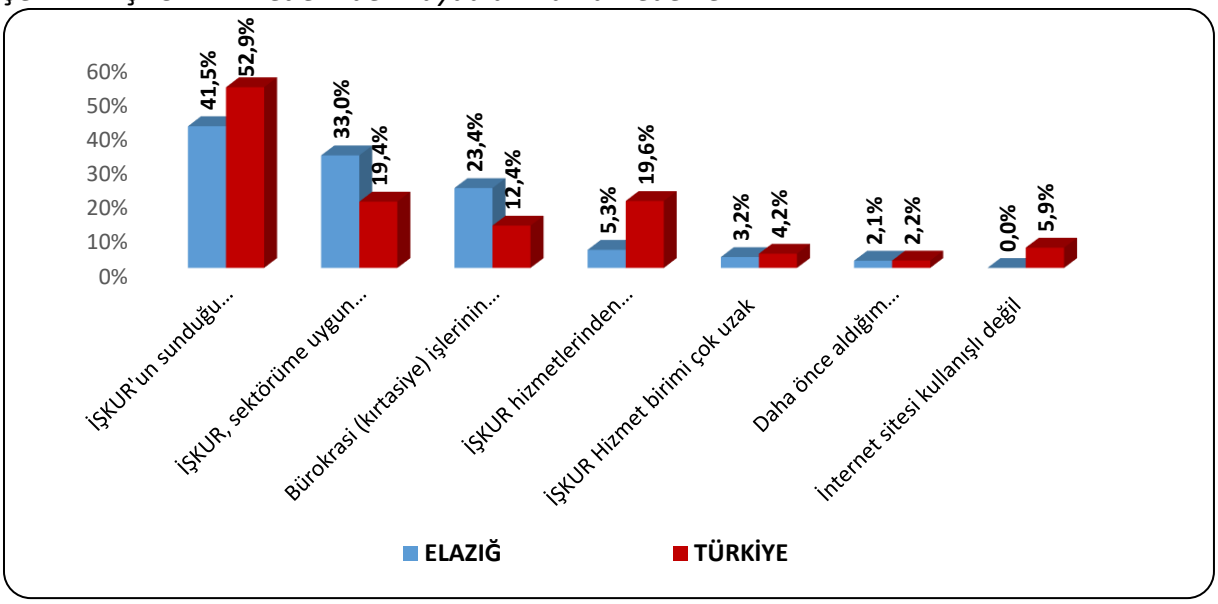

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 41,5 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 33 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 23,4 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Elazığ ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir.

Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Elazığ iline göre daha yüksek seviyededir. Elazığ ilinde ise Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olmasından ötürü İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Elazığ ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 24 bin 442 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 19 bin 496 erkek çalışan ve 4 bin 946 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	1.036	3.404	4.440
İmalat	859	3.328	4.187
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	293	3.130	3.424
İnşaat	95	2.849	2.944
Madencilik ve taş ocakçılığı	65	1.898	1.962
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	440	940	1.379
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	793	570	1.363
Diğer hizmet faaliyetleri	310	615	925
Eğitim	425	456	881
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	63	806	869
Ulaştırma ve depolama	60	800	860
Bilgi ve iletişim	393	326	719
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	73	122	195
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	11	171	182
Gayrimenkul faaliyetleri	5	49	54
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	14	29	43
Finans ve sigorta faaliyetleri	9	4	13
Genel Toplam	**4.946**	**19.496**	**24.442**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Elazığ ilinde çalışanların önemli bir kısmı Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yaklaşık yüzde 49,3'ü bu üç sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 20,9'u Toptan ve Perakende ticaret sektöründe çalışmaktadır. Elazığ ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörüdür. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe çalışan her on kişiden yedisini kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	897	4.651	5.548
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.275	3.903	5.178
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	292	3.812	4.104
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	337	2.873	3.210
Profesyonel Meslek Mensupları	894	1.192	2.087
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	936	1.144	2.080
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	220	1.434	1.654
Yöneticiler	91	455	547
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	3	32	35
Genel Toplam	**4.946**	**19.496**	**24.442**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. Toplam çalışanlar içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerin oranı yüzde 22,7 seviyesindedir. Elazığ ilindeki kadın çalışanların yüzde 18,1'i; erkek çalışanların ise yüzde 23,9'u bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 21,2'si bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 16,8 oran ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almaktadır.

Elazığ ilinde Hizmet ve Satış Elemanları en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Beden İsçisi (İnşaat)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Madenci (Genel)
Güvenlik Görevlisi	Düz Dikiş Makineci	Güvenlik Görevlisi
Madenci (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Şoför-Yük Taşıma
Satış Danışmanı / Uzmanı	Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Şoför-Yük Taşıma	Beden İşçisi (Genel)	Şoför (Yolcu Tasıma)
Garson (Servis Elemanı)	Hemşire	Satış Danışmanı / Uzmanı
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Sekreter	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Elazığ ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Perakende Satış Elemanı (Gıda) meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Çağrı merkezi Müşteri Temsilcisi ve Perakende Satış Elemanı (Gıda) ; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve Perakende Satış Elemanı (Gıda) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

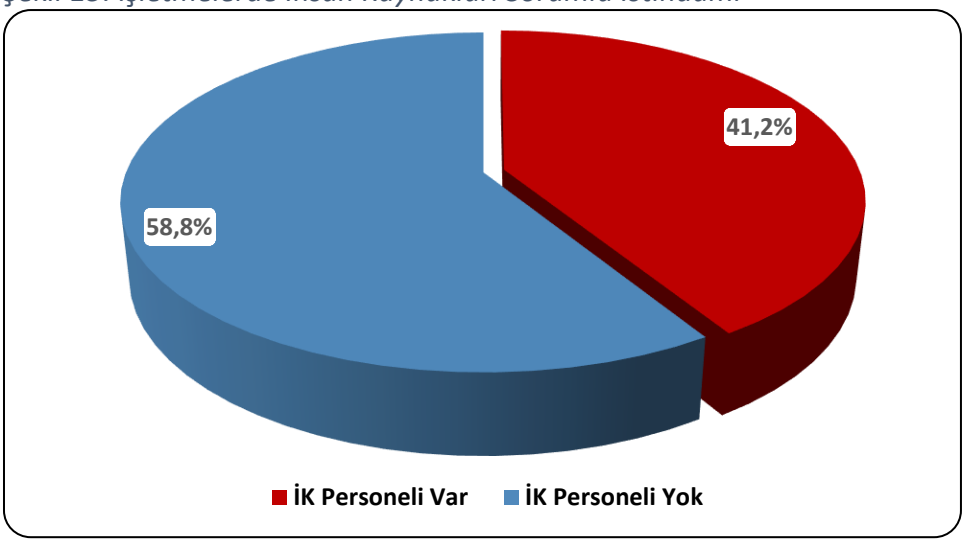

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Elazığ ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yüzde 41,2'sinde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Bilgi ve İletişim sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin tamamında İK personeli bulunurken; İnsan Sağlığı

ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yaklaşık yüzde 85 ve İmalat sektöründe ise yüzde 41 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

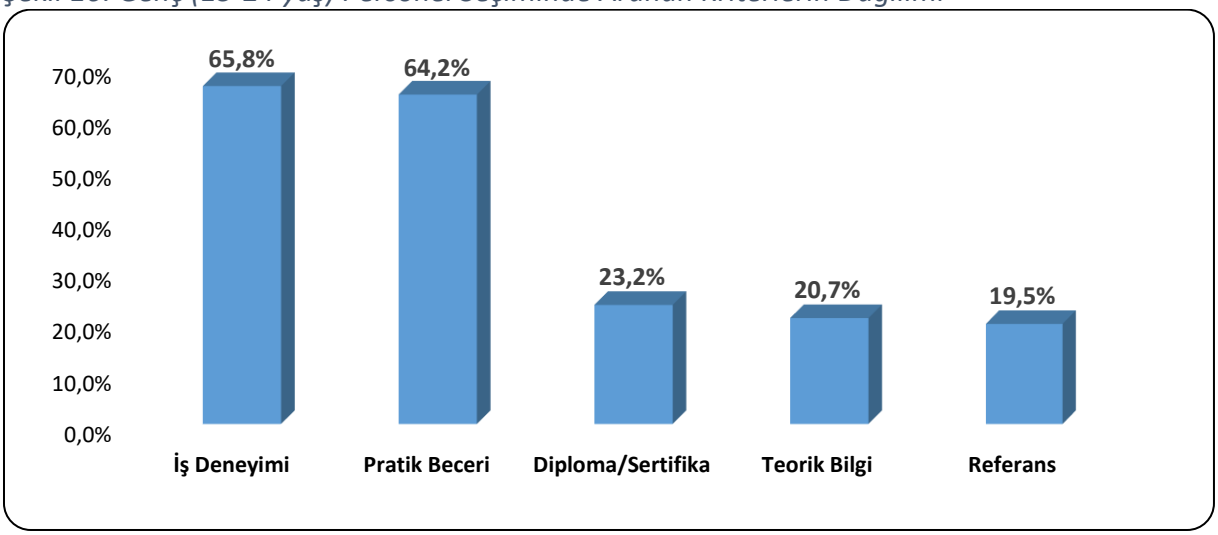

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 65,8'i İş deneyimi, yüzde 64,2'si Pratik beceri ve yüzde 23,2'si ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Elazığ ilinden farklı olarak yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri Elazığ ilinde öyle olmasa da Türkiye geneline baktığımız zaman genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	98	2,3%	15,4%
Bilgi ve iletişim	51	6,6%	25,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	50	5,1%	32,8%
Toptan ve perakende ticaret	33	0,7%	8,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	15	1,7%	8,4%
İnşaat	12	0,4%	2,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12	0,9%	15,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5	0,4%	7,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	5	0,3%	17,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,5%	12,5%
Ulaştırma ve depolama	1	0,1%	4,0%
Genel Toplam	**285**	**1,2%**	**8,4%**

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 37 işletmede 285 açık iş tespit edilmiştir. Elazığ ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Elazığ ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 285 kişilik açık işin yüzde 34,4'üne tekabül eden 98 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler sırasıyla ise Bilgi ve iletişim, Diğer hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Elazığ ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Elazığ ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Elazığ ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 6,6 ile Bilgi ve İletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Elazığ ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 8,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

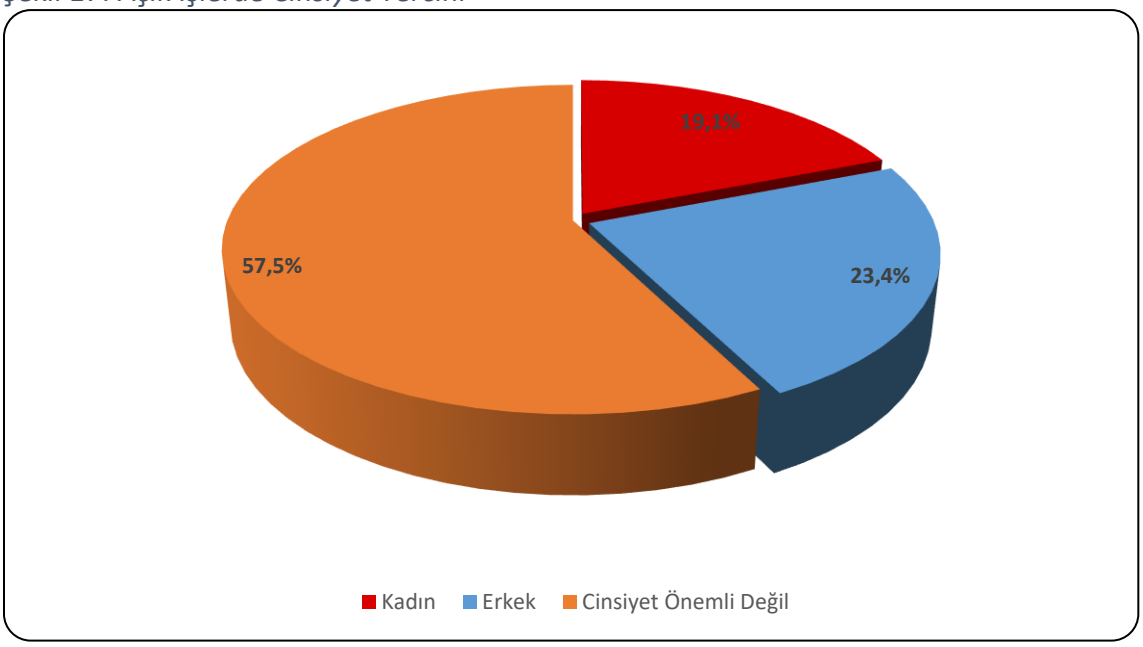

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Elazığ ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Elazığ ilinde işverenler açık işlerin yüzde 57,5'inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Elazığ ilinde yüzde 19,1 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Elazığ ilinde ise işverenlerin yüzde 23,4'ü mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Yine aynı zamanda açık işlerde kadın işgücü istihdam etme eğilimi Elazığ ili bazında Türkiye ortalamasının üzerindedir. Her iki durum da kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

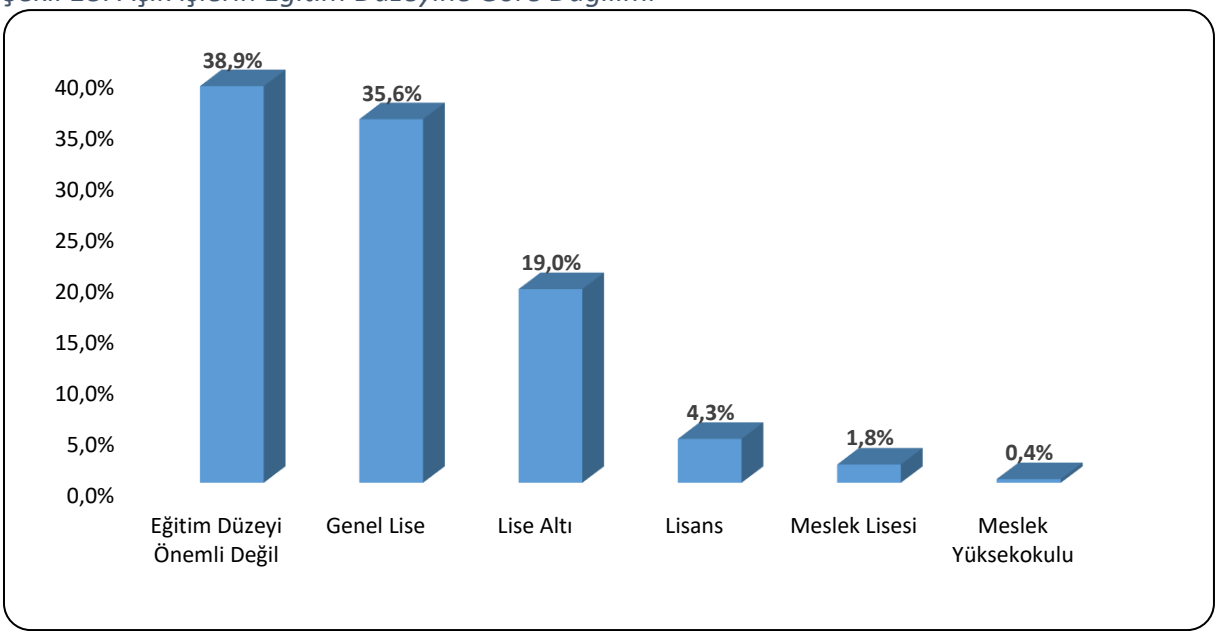

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Elazığ ilindeki açık işlerin yüzde 38,9'unda işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 35,6'sında ise Genel lise mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

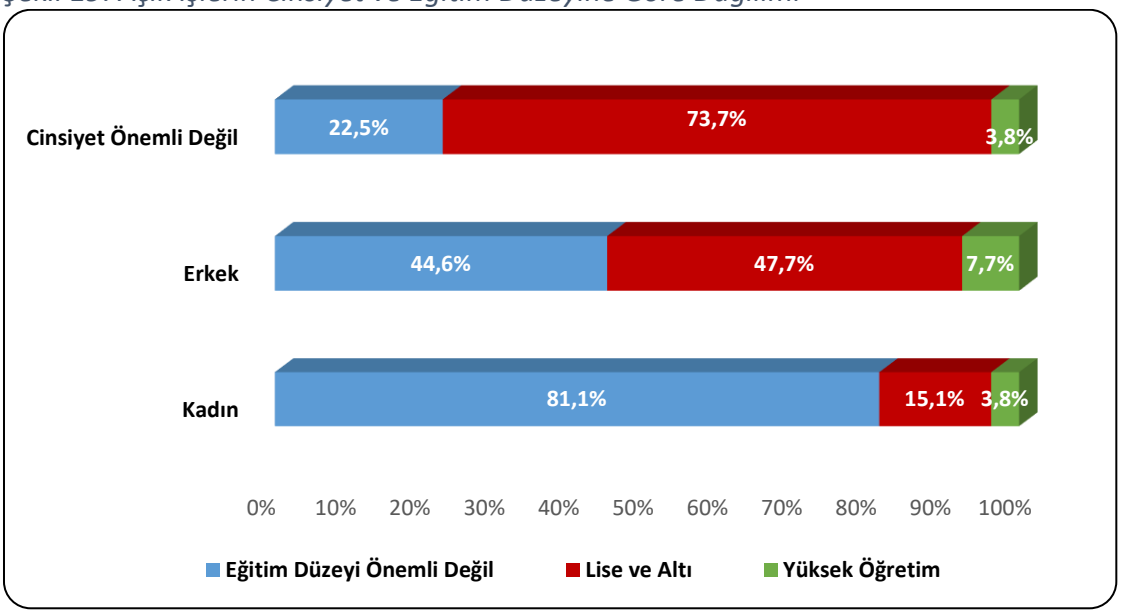

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 73,7 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 22,5 oranında herhangi bir eğitim düzeyi talep edilirken ve yüzde 3,8 oranında ise yüksek öğretim eğitim düzeyi talep edilmiştir. Erkeklerin

tercih edildiği açık işlerde yüzde 44,6 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 81,1 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

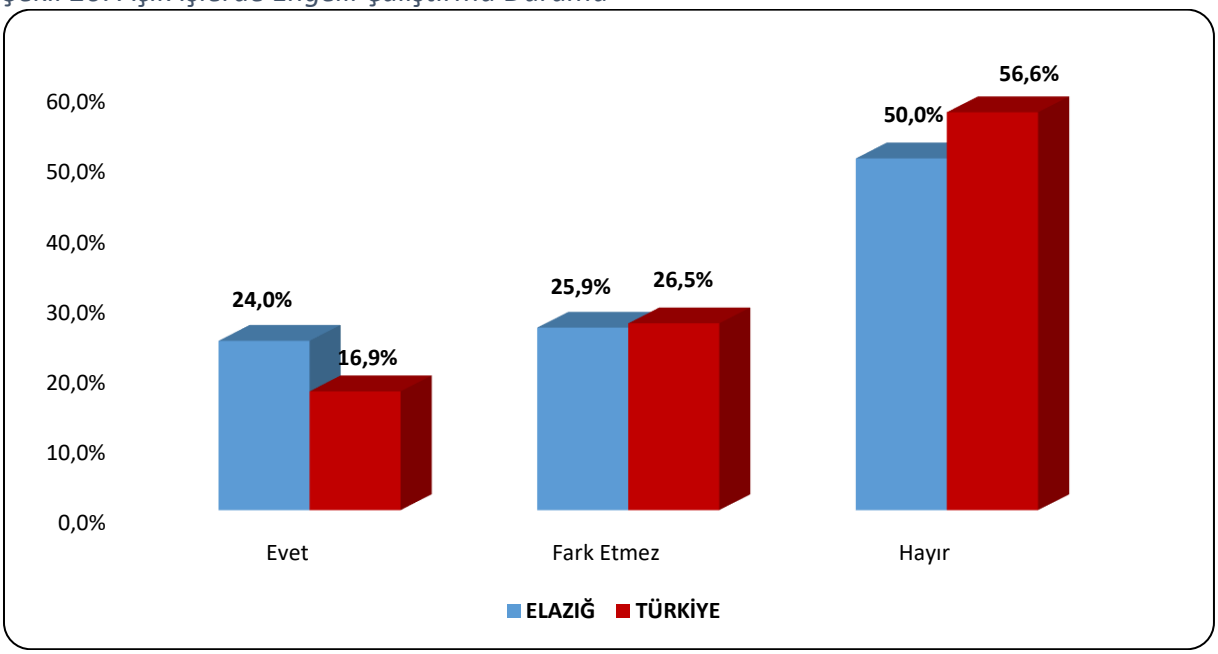

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Elazığ ilinde mevcut açık işlerin 24'ünde işverenler özellikle engelli tercih edebileceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 25,9 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 49,9'unda engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Elazığ ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

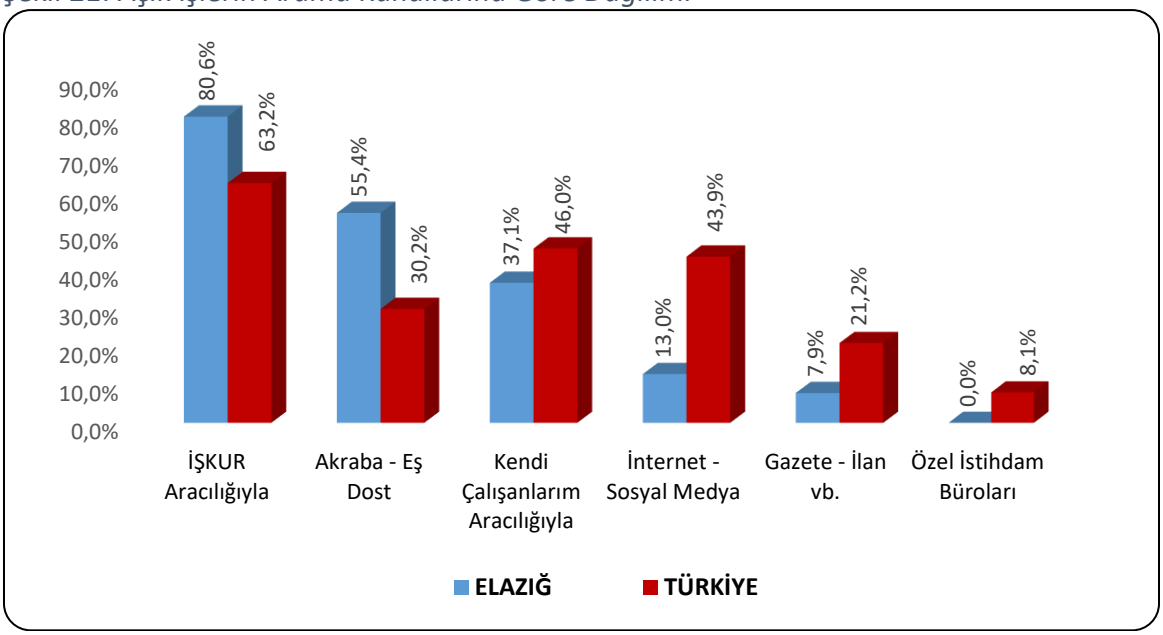

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Elazığ ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 80,6 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Elazığ ilinde ikinci sırada yüzde 55,4 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 37,1 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
İletişim ve İfade Yeteneği	7	4	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	7	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	1	6	3
Bilgisayar Kullanımı	4	8	2	4
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	2	5	5	5
Analitik Düşünebilme	-	6	3	6
Takım Çalışması	5	3	8	7
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	6	7	4	8
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	8	-	9
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, İletişim ve İfade yeteneği becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işler için yedinci sırada İletişim ve İfade yeteneği becerisi aranmasına rağmen, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde işverenler tarafından en çok aranan beceridir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi aranmaktadır. Elazığ ilinde, Yabancı dil becerisi araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	128	2,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	52	2,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	37	0,7%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	23	0,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	19	0,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	14	0,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	7	0,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	5,6%
Yöneticiler	2	0,4%
Genel Toplam	**285**	**1,2%**

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Nitelik Gerektirmeyen meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler

içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 44,9'dur. İkinci sırada ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Elazığ ili için tespit edilen yüzde 1,2'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 5,6 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Nitelik Gerektirmeyen meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	41,5%	1,6%	1,6%	96,8%	3,2%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	98,0%	0,0%	0,0%	100,0%	98,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	33,3%	19,4%	44,4%	58,3%	38,9%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	77,3%	13,6%	13,6%	18,2%	36,4%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	89,5%	26,3%	0,0%	47,4%	84,2%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7,1%	35,7%	64,3%	64,3%	21,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	71,4%	0,0%	28,6%	71,4%	85,7%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**55,4%**	**7,9%**	**13,0%**	**80,6%**	**37,1%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, ve Yöneticiler olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tabloda yer alan meslek gruplarına ait açık işlerin büyük çoğunluğunda İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-
Temizlik Görevlisi (Hastane)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Beden İşçisi (İnşaat)	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-
Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)	-	-	-	1	-	-	2	3	-	-
Satış Danışmanı / Uzmanı	1	-	5	2	-	3	3	4	-	-
Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	-	-	-	1	-	-	3	-	-	2
Satış Temsilcisi / Plasiyer	2	-	-	-	-	1	5	3	-	4
Reyon Görevlisi	2	3	-	1	-	1	4	-	-	2

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Elazığ ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Temizlik Görevlisi (Hastane),Beden İşçisi (İnşaat), Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik) ve Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde Bilgisayar Kullanımı becerisi ilk sırada aranmaktadır. Beden İşçisi (Genel) ve Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı meslekleri için ilk sırada Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik, Satış Temsilcisi / Plasiyer mesleği için ise ilk sırada aranan beceri Satış ve Pazarlama Becerisidir.Reyon Görevlisi mesleği için ise hem İletişim ve İfade Yeteneği hem de Satış ve Pazarlama Becerileri aynı anda en çok aranan beceri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Makineci (Dikiş)	Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı	Temizlik Görevlisi (Hastane)	Temizlik Görevlisi (Hastane)
Zımpara Tası Tezgahı İşçisi	Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (Genel)
Kasiyer	Satış Danışmanı / Uzmanı	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik)
Market Elemanı	Madenci (Genel)	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Beden İşçisi (İnşaat)
Pazarlamacı	Elektrik Pano Montaj İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Grafiker	Usta Yardımcısı	Reyon Görevlisi	Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı
Ön Muhasebeci	Reyon Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı
Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (Genel)	Mağaza Müdürü	Satış Temsilcisi / Plasiyer
-	Depo Görevlisi(Gıda)	Çiftlik İşçisi (Genel)	Reyon Görevlisi

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Temizlik Görevlisi (Hastane), Beden İşçisi (Genel) ve Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş) ve Zımpara Taşı Tezgahı İşçisi meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Sayaç Okuma Elemanı (Elektrik), Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı ve Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Temizlik Görevlisi (Hastane) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Elazığ ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Elazığ ilinde ise 20+ istihdamlı 70 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Elazığ ilindeki işletmelerin yüzde 15,8'i son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Elazığ ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Gayrimenkul faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile Bilgi ve iletişim sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleridir. İnşaat sektörü gibi Elazığ ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde işletme sayısının yoğun olduğu imalat sektörüne nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	87
Toptan ve perakende ticaret	67
İnşaat	26
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9
Madencilik ve taş ocakçılığı	9
Diğer hizmet faaliyetleri	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6
Ulaştırma ve depolama	5
Eğitim	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0
Finans ve sigorta faaliyetleri	0
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0
Gayrimenkul faaliyetleri	0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0
Bilgi ve iletişim	0
Genel Toplam	**231**

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde 231 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 37,8'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ve İnşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

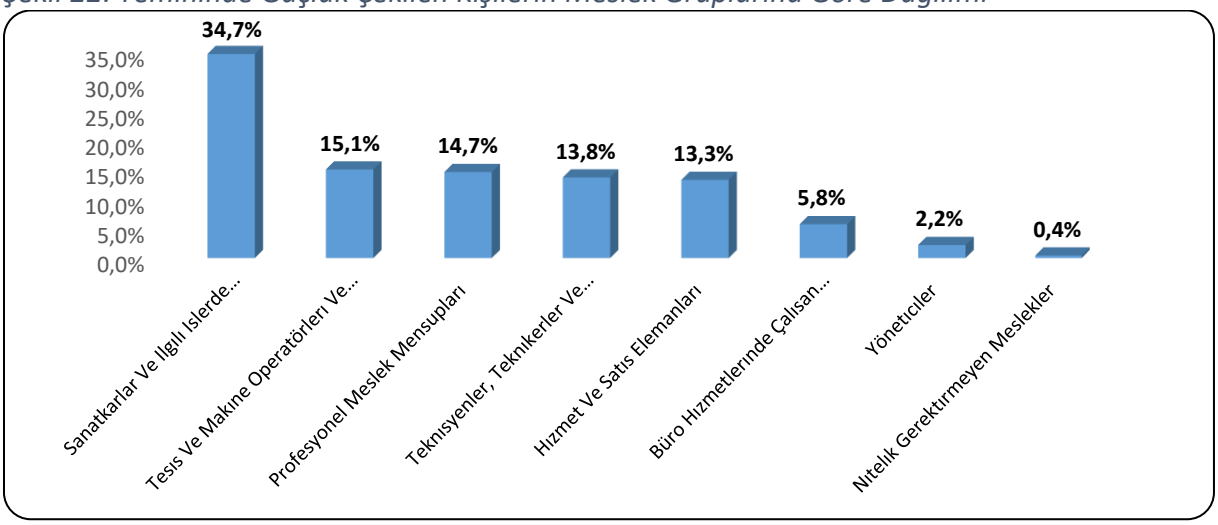

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 80 kişi ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 34'7'si bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde ise Elazığ ilinden farklı olarak Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	TGÇM Eleman Sayısı
Satış Danışmanı / Uzmanı	13
Kasap	12
Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı	10
Düz Dikiş Makineci	10
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	8
Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı	7
Makine Bakımcı	7
Satış Temsilcisi / Plasiyer	7
Şoför-Yük Taşıma	6
Pazarlamacı	6
Diğer	142
Toplam	**231**

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 13 kişi ile Satış Danışmanı/Uzmanı mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 12 kişi ile Kasap ve 10 kişi ile Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Satış Danışmanı / Uzmanı ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) mesleklerinin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Elazığ ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Satış Danışmanı / Uzmanı mesleğinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

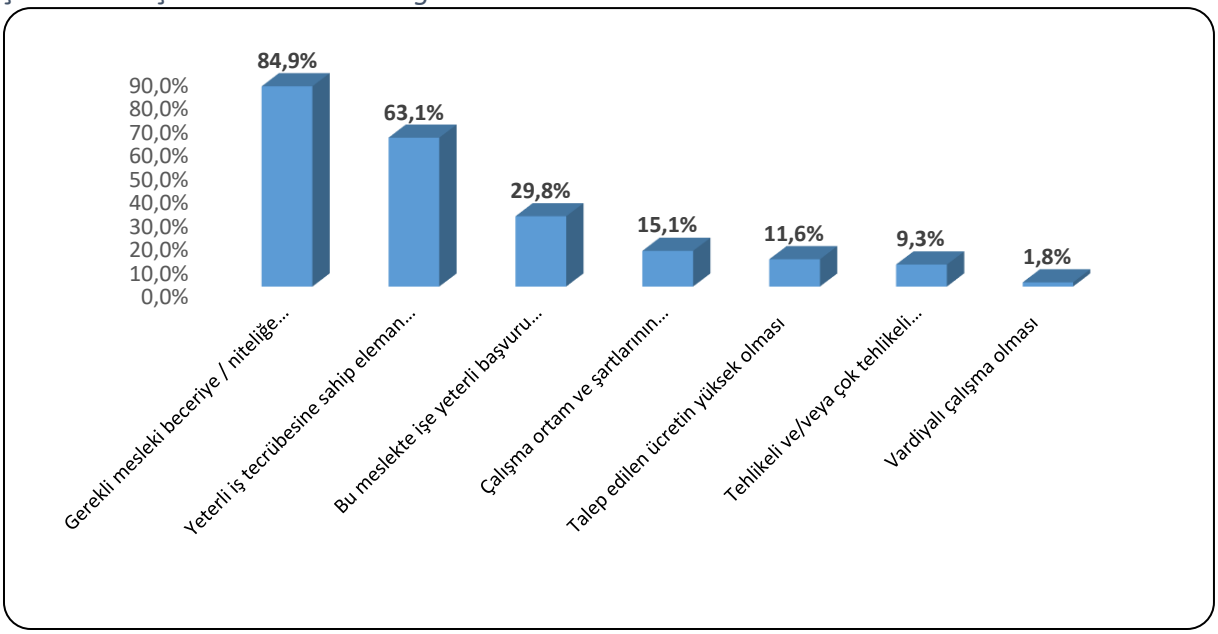

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Satış Danışmanı / Uzmanı	46,2%	100,0%	61,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kasap	0,0%	83,3%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	16,7%
Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Düz Dikiş Makineci	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	62,5%	100,0%	100,0%	0,0%	62,5%	0,0%	0,0%
Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı	0,0%	57,1%	57,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makine Bakımcı	28,6%	71,4%	0,0%	0,0%	71,4%	0,0%	0,0%
Satış Temsilcisi / Plasiyer	28,6%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	0,0%	66,7%	33,3%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	16,7%	100,0%	100,0%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Kasap mesleğinde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması belirtilmiştir. Vardiyalı çalışma olması seçeneği ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçeneği ise Metal Ekstrüzyon Kalıpçısı mesleği için TGÇM nedeni olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Elazığ ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların

hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işletmelerin yüzde 16,1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Elazığ ilinde ise yüzde 3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	22,0%	2,2%	12,1%	63,7%
İnşaat	13,2%	3,3%	6,6%	76,9%
Toptan ve perakende ticaret	17,5%	2,5%	18,8%	61,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,3%	0,0%	18,4%	76,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,5%	3,8%	23,1%	61,5%
Ulaştırma ve depolama	12,0%	4,0%	8,0%	76,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	23,5%	0,0%	29,4%	47,1%
Eğitim	13,3%	0,0%	0,0%	86,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	23,1%	0,0%	7,7%	69,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	16,7%	0,0%	50,1%	33,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	37,5%	0,0%	62,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%
Bilgi ve iletişim	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	33,6%	33,6%	32,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**16,1%**	**3,0%**	**14,4%**	**66,5%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Madencilik ve taş ocakçılığı, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, İmalat sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörüdür. Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Bilgi ve iletişim	210	29,2%
İmalat	987	23,6%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7	16,7%
İnşaat	144	4,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	64	4,7%
Toptan ve perakende ticaret	181	4,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	35	4,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	44	2,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	56	1,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	1,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	14	1,0%
Eğitim	8	0,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	-3	-0,3%
Ulaştırma ve depolama	-3	-0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-10	-5,3%
Genel Toplam	**1.737**	**7,1%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Elazığ ilinde ise bu oran yüzde 7,1 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 987 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 29,2 ile Bilgi ve İletişim sektöründe beklenmektedir. Elazığ ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise Diğer Hizmet Faaliyetleri, Ulaştıma ve depolama ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	10	29,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	676	16,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	203	9,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	313	9,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	284	5,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	229	4,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	16	0,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6	0,4%
Yöneticiler	0	0,0%
Genel Toplam	**1.737**	**7,1%**

Kaynak: İPA 2019

Yöneticiler meslek grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 676 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 6 kişilik artış ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Düz Dikiş Makineci	Şoför-Yük Taşıma
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Mobilya Montajcısı
Beden İşçisi (İnşaat)	İnşaat Mühendisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Güvenlik Görevlisi
Konfeksiyon İşçisi	Elektrikli Ev Aletleri Bakım Ve Tamircisi
Beden İşçisi (Genel)	Topograf Yardımcı Elemanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri)
Ütücü	Büro Memuru (Genel)
Hasta Ve Yaslı Bakım Elemanı	Bekçi
Konfeksiyon Ürünlerini Katlama/Paketleme İşçisi	Fırın Ve Unlu Mamuller Üretim Operatörü

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Düz Dikiş Makineci, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Beden İşçisi (İnşaat) olup,

Şoför-Yük Taşıma, Mobilya Montajcısı ve İnşaat Mühendisi ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Beden İşçisi (Genel) mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk onda yer almaktadır. Elazığ ili için bu mesleğin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Elazığ ili için ilk sıradaki meslekler arasında Güvenlik Görevlisi mesleği yine ilk onda yer almaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

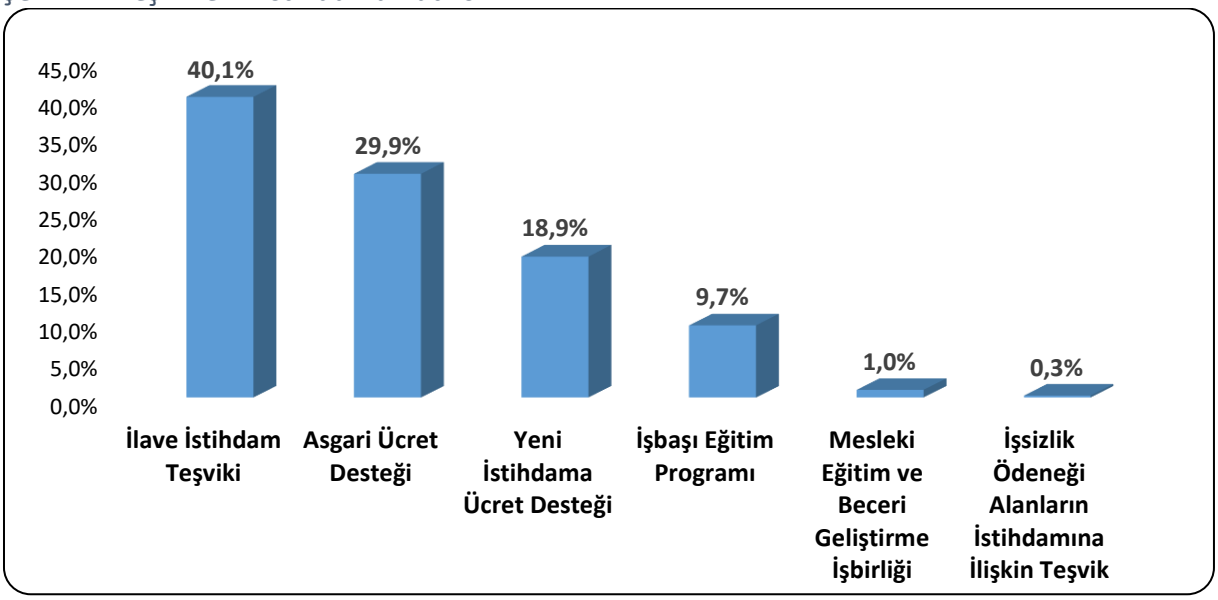

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Asgari ücret desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

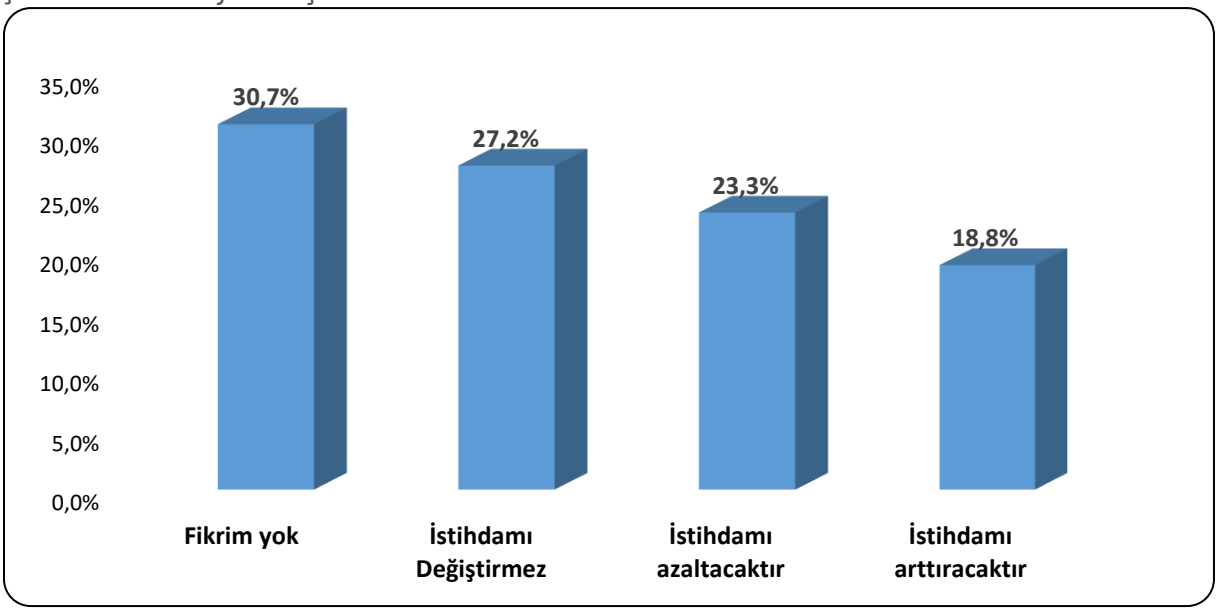

Kaynak: İPA 2019

Elazığ ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 18,8'u istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 23,3'ü ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 27,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceği görüşündeyken, yüzde 30,7'si ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Elazığ ilinde; Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründe ise işverenlerin tamamı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,8'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Elazığ İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Elazığ ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 7,8 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TRB1 (Malatya,Elazığ,Bingöl,Tunceli) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 8'dir.

Elazığ ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Elazığ'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Elazığ ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 79,8'i erkeklerden, sadece yüzde 20,2'si kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Bilgi ve İletişim, Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Elazığ ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Elazığ ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 86 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 2 bin 219 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılından itibaren dalgalanmalar söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısı, 2011 yılına göre yaklaşık 2 katına çıkmıştır. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Elazığ ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile İnşaat sektörleridir.

Elazığ ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 37 işletmede 285 açık iş tespit edilmiştir. Elazığ ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 285 kişilik açık işin yüzde 34,4'üne tekabül eden 98 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin fazla olduğu diğer sektörler ise; Bilgi ve İletişim, Diğer Hizmet Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleridir.

Elazığ ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 8,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Elazığ ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Nitelik Gerektirmeyen meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 45'dir.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 38,9'unun; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği, fiziki ve bedensel yeterlilik ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Elazığ ilinde işletmelerin yüzde 16,1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Elazığ ilinde ise yüzde 3 olarak gerçekleşmiştir.

Elazığ ilindeki işverenlerin yüzde 40,1'i, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Elazığ ilinde; Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe işverenlerin tamamı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Elazığ ilinde 2016 yılında alınan açık iş sayısı 6 bin 903, açık iş karşılanma oranı ise yüzde 45 olmuştur. 2018 yılında 18 bin 525 açık iş alınırken açık iş karşılanma oranı ise yüzde 51 olmuştur. Alınan açık iş sayısındaki artışla beraber karşılanma oranı da artmıştır. Bu oranın artmasında; Elazığ ilinde yapılan danışmanlık faaliyetleri ile işarayanların iş arama becerilerinin artırılması ve aynı zamanda iş arama sürecine daha aktif katılımları sağlanarak, uygun işlerle eşleştirilmesi etkili olmuştur.

Elazığ ilimizde 2016 yılında 3 bin 140, 2017 yılında 11 bin 817, 2018 yılında 9 bin 356 kişi işe yerleştirilmiştir. İşe yerleştirmeler 2016 yılı ile kıyaslandığında 2018 yıl sonu itibariyle yüzde 198 oranında artmıştır. Kadın işe yerleştirmeler 2016 yılında 567, 2017 yılında 2 bin 297, 2018 yılında 2 bin 464 ve genç işe yerleştirmelerde 2016 yılında 759, 2017 yılında 3 bin 34, 2018 yılında 2 bin 391 olmuştur. Elazığ İŞKUR olarak kadınların ve gençlerin istihdam edilebilirliklerini artırmak adına yapılan danışmanlık hizmetlerinin ve teşvik paketlerinin bu hedef grubuna yönelik düzenlenmiş olmasının kadın ve genç istihdamında etkili olduğu sonucu çıkmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.